

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille M. Divendal
Auteur Fred Vonk
Telefoon 5115096 E-mail: fvonk@haarlem.nl
STZ/JOS Reg.nr. 2010/34596
Te kopiëren:
B & W-vergadering van 16 februari 2010

Onderwerp

Leerwerkbedrijven Kennemerland: van onderwijs tot en met werk
i.o.

DOEL: Besluiten

Het College is bevoegd tot het nemen van besluiten.

Besluitpunten college

1. Stemt in met de overname van de leerwerkbedrijven van Bureau Jeugdzorg NH om deze voor het onderwijs te kunnen behouden.
2. Stemt in met een door Paswerk op te richten BV genaamd 'Leerwerkbedrijven Kennemerland: van onderwijs tot en met werk' waarin de leerwerkbedrijven en het uitvoerend personeel van BJZ worden ondergebracht.
3. Stemt in met het instellen van een Raad van Commissarissen bestaande uit de bestuurders van de samenwerkende partijen: Dunamare Onderwijsgroep, ROC Novacollege, Bureau Jeugdzorg NH, Paswerk en de gemeente Haarlem.
4. Stemt in met het opstellen van een draaiboek 'overname leerwerkbedrijven' waarin de verdere uitwerking wordt geregeld met specifieke aandacht voor de organisatorische, juridische, personele, financiële en administratie aspecten.
5. Neemt kennis van het feit dat de overname van de leerwerkbedrijven voor de begroting van de gemeente Haarlem geen financiële consequenties heeft.
6. De commissie Samenleving ontvangt het besluit van het college ter informatie.

Collegebesluit

Onderwerp : Leerwerkbedrijven Kennemerland: van onderwijs tot en met werk
Reg. Nummer : STZ/JOS 09/229427

1. Inleiding

Bureau Jeugdzorg (Bjz) gaat zich richten op haar kerntaken. Om dit te realiseren is in 2009 een reorganisatie gestart met als onderdeel het afstoten van de projecten lokaal jeugdbeleid. Het gaat in totaal om 9 projecten waaronder de leerwerkbedrijven van Bjz. Bij Collegebesluit d.d. 27 mei 2008 (regnr. 2008/90316) hebben wij met de voornemens van Bjz ingestemd en besloten stevige regie te voeren op de ontwikkelingen. De reden waarom het College zich stevig met deze reorganisatie bemoeit is evident. De projecten die Bjz uitvoert hebben een cruciale rol in de uitvoering en (complexe) keten van het Haarlems jeugdbeleid. Voor de continuïteit van het beleid en de uitvoering ervan heeft de gemeente een sturende en beslissende rol genomen in de beëindiging van de projecten bij Bjz en de overdracht van de projecten aan andere maatschappelijke ondernemers. Tot nu toe zijn zeven lokale Haarlemse projecten beëindigd bij Bjz en waar dat kon inclusief personeel ondergebracht bij nieuwe opdrachtnemers. Bijgevoegd is een overzicht opgenomen van overgedragen en nog over te dragen projecten.

Deze notitie is gericht op het nemen van een besluit over de leerwerkbedrijven. Het College en het onderwijsveld hechten grote waarde aan het voortbestaan van de leerwerkbedrijven. De leerwerkbedrijven vervullen een belangrijke rol in de bestrijding van het voortijdig schoolverlaten. Ze bieden jongeren met psychosociale en/of gedragsproblemen passend onderwijs binnen een hulpverleningskader. Om de leerwerkbedrijven als alternatieve leerroute te behouden is in overleg met Dunamare onderwijsgroep, ROC Novacollege, Bureau Jeugdzorg NH en Paswerk besloten om voor dit doel nauw te gaan samenwerken – en voor het behoud en het versterken van de leerwerkbedrijven een gezamenlijk plan van aanpak op te stellen. Onderdeel van dit plan is om de leerwerkbedrijven op te nemen in een daarvoor door Paswerk op te richten besloten vennootschap (BV).

2. Besluitpunten college

1. Stemt in met de overname van de leerwerkbedrijven van Bureau Jeugdzorg NH om deze voor het onderwijs te kunnen behouden.
2. Stemt in met een door Paswerk op te richten BV genaamd 'Leerwerkbedrijven Kennemerland: van onderwijs tot en met werk' waarin de leerwerkbedrijven en het uitvoerend personeel van BJZ worden ondergebracht.
3. Stemt in met het instellen van een Raad van Commissarissen bestaande uit de bestuurders van de samenwerkende partijen: Dunamare Onderwijsgroep, ROC Novacollege, Bureau Jeugdzorg NH, Paswerk en de gemeente Haarlem.
4. Stemt in met het opstellen van een draaiboek 'overname leerwerkbedrijven' waarin de verdere uitwerking wordt geregeld met specifieke aandacht voor de organisatorische, juridische, personele, financiële en administratie aspecten.
5. Neemt kennis van het feit dat de overname van de leerwerkbedrijven voor de begroting van de gemeente Haarlem geen financiële consequenties heeft.
6. De commissie Samenleving ontvangt het besluit van het college ter informatie.

3. Beoogd resultaat

Met het voortbestaan van de leerwerkbedrijven kan de uitvoering van ons beleid 'Kiezen voor Jeugd' i.c. de aanpak van het voortijdig schoolverlaten worden gecontinueerd. Concreet betekent dit dat aan jongeren met (ernstige) psychosociale en/of gedragsproblemen onderwijs aangeboden kan blijven worden binnen een hulpverleningskader. Behoud van de leerwerkbedrijven betekent ook dat aansluitend na het behalen van een diploma een traject in gezet kan worden van nazorg en toeleiding naar een reguliere baan op de arbeidsmarkt.

Voor de overname wordt door Paswerk een BV opgericht, een zelfstandige organisatie met de naam 'Leerwerkbedrijven Kennemerland: van onderwijs tot en met werk' – waarin de leerwerkbedrijven van Bureau Jeugdzorg NH inclusief uitvoerend personeel in worden opgenomen. De leerwerkbedrijven Kennemerland hebben vijf deelnemers met elk een eigen specifieke inbreng. (1) Dunamare Onderwijsgroep, als representant van het Voortgezet Onderwijs, biedt leerlingen aan vanuit het VO, (2) ROC Novacollege faciliteert de onderwijscomponent, (3) Bureau Jeugdzorg NH draagt zorg voor de hulpverleningscomponent en Paswerk draagt zorg voor de toeleiding naar de arbeidsmarkt en zet haar overhead en ondersteuningsactiviteiten in: administratie, financiën, et cetera. (5) De gemeente Haarlem, tevens meerderheidsaandeelhouder van Paswerk, heeft vanuit haar rol als regievoerder een coördinerende en verbindende taak op het terrein van het gemeenschappelijk te voeren beleid, de uitvoering daarvan en de samenwerking. Meer specifiek heeft de gemeente Haarlem ook een rol als opdrachtgever/subsidiënt: de gemeente Haarlem koopt jaarlijks 23 leerwerktrajecten per jaar in inclusief trainingsactiviteiten. Daarnaast vraagt de gemeente Haarlem jaarlijks ESF-tekortsubsidie aan voor de medefinanciering van de exploitatiekosten. De betrokken bestuurders van de samenwerkende partijen vormen tezamen de Raad van Commissarissen (RvC). Voor de dagelijkse leiding van de leerwerkbedrijven wordt een bedrijfsvoerder aangesteld die wordt aangestuurd door de directeur van Paswerk. Met betrekking tot het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering wordt periodiek verantwoording afgelegd aan de RvC.

4. Argumenten

De leerwerkbedrijven bieden al meer dan 20 jaar passend onderwijs binnen een hulpverleningskader. *Overbelaste* leerlingen vanaf 15 jaar kunnen hier terecht binnen één van de vier leerwerkbedrijven: twee restaurants, een bouwbedrijf of de scheepswerf waar ze intensief begeleidt en opgeleid worden alsmede (gedrags)-trainingen volgen. Einddoel is dat de jongeren een diploma behalen en aansluitend binnen een nazorgtraject naar structureel werk toegeleid worden.

Bureau Jeugdzorg NH beëindigt al haar lokale projecten. Om de leerwerkbedrijven voor het onderwijs te kunnen behouden is het noodzakelijk om deze over te nemen.

De leerwerkbedrijven hebben de afgelopen 20 jaar hun bestaansrecht in ruime mate bewezen. De vraag naar onderwijs binnen een hulpverleningskader neemt toe – voor jongeren die afhankelijk zijn van dit aanbod bestaat een wachtlijst.

Met ingang van 2011 wordt het passend onderwijs en de zorgplicht voor scholen ingevoerd. Dit betekent dat de scholen verplicht worden ieder kind passend onderwijs te bieden en waar noodzakelijk de nodige zorg te verlenen. Resultaat moet zijn dat leerlingen niet meer worden uitgeschreven op school c.q. pas worden uitgeschreven als zij een startkwalificatie hebben behaald. Om aan deze wettelijke

verplichting gevolg te geven is het noodzakelijk het huidig regulier onderwijs-aanbod uit te breiden met alternatieve leerroutes. Naar type en omvang wordt nog onderzoek uitgevoerd. Vastgesteld is dat de leerwerkbedrijven in het aanbod van het passend onderwijs van grote waarde zijn en daarom een vaste plaats innemen.

Het behoud en het uitbreiden van de leerwerkbedrijven sluit aan op de wettelijke verplichting tot het bestrijden van het voortijdig schoolverlaten en het bieden van passend onderwijs aan alle leerplichtige- en kwalificatieplichtige jongeren.

4.a. Financiering

De financiering van de Leerwerkbedrijven Kennemerland komt tot stand via een systeem van co-financiering. Jongeren die onderwijs volgen bij een van de leerwerkbedrijven staan als leerling ingeschreven bij Dunamare onderwijsgroep en/of het ROC Novacollege. Voor elke leerling wordt een verblijfsvergoeding ontvangen van het ministerie van OCW die voor 90% ten goede komt aan de leerwerkbedrijven. De hulpverleningscomponent wordt gefinancierd door Bureau Jeugdzorg NH. In totaal hebben de leerwerkbedrijven een capaciteit van 60 leerlingen. De gemeente Haarlem koopt elk jaar 23 leerwerktrajecten in tot een totaalbedrag van € 137.614,60. Daarnaast koopt Haarlem individuele trainingen in tot een totaalbedrag ad € 27.837,26. Beide bedragen zijn als budget opgenomen in de begroting 2010: programmanummer 04.01.08; kostenplaats 1231.4756.1000. De overige 37 plaatsen zijn gereserveerd voor leerlingen uit de regiogemeenten. De tekorten op de exploitatie worden sinds 2003 gedekt met subsidie uit het Europees Sociaal Fonds (ESF). Het huidige ESF programma loopt door tot en met 2012.

Met de samenwerkende partijen is afgesproken om de overname in nauw overleg te realiseren, zorg te dragen voor het behoud van de leerwerkbedrijven, ze financieel gezond te maken en ze in te blijven zetten voor de betreffende doelgroep. Het financieel gezond maken betekent concreet dat – met instandhouding van het systeem van cofinanciering – de kosten van de leerwerkbedrijven zodanig worden teruggebracht dat de exploitatie onafhankelijk van ESF-subsidie kan worden gefinancierd. In de nadere uitwerking van de overname worden hiervoor specifieke plannen ontwikkeld.

Doelstelling is om de vier bestaande leerwerkbedrijven uit te breiden waarbij de gedachten uitgaan naar opleidingstrajecten binnen de sector groen en/of zorg. Een besluit tot uitbreiding wordt genomen nadat onderzoek is gedaan naar de mate van noodzaak voor de langere termijn en de wijze waarop de financiering van de exploitatie kan worden gerealiseerd.

5. Kanttekeningen

Hoewel een overname van de leerwerkbedrijven noodzakelijk is om deze voor het onderwijs te behouden zijn er ook risico's. Als er een tekort ontstaat op de exploitatie van de leerwerkbedrijven en deze niet meer kan worden gefinancierd met ESF subsidie dan ontstaat er een financieel risico. De mate waarin is afhankelijk van de mate waarin de samenwerkende partners er in slagen om de leerwerkbedrijven financieel gezond te maken. Om hierop grip te houden en sturing mogelijk te maken worden tussentijdse evaluatierapporten opgesteld zodat tijdig de nodige maatregelen genomen kunnen worden om financiële risico's uit te sluiten.

Risico kan zich ook voordoen als de leerwerkbedrijven op de langere termijn hun bestaansrecht verliezen. Dit kan als de vraag afneemt en/of de exploitatie van een bepaald leerwerkbedrijf niet meer op verantwoorde wijze kan worden gefinancierd. Dergelijke risico's zullen worden bestreden door tijdig en waar nodig te reorganiseren en/of saneringsmaatregelen te treffen.

6. Uitvoering

Na afronding van het gemeentelijk besluitvormingsproces zal in nauw overleg met de betrokken partijen een draaiboek voor overname worden opgesteld. In dit draaiboek worden alle relevante te nemen stappen opgenomen die een soepele overname kunnen bevorderen. In het bijzonder zal hierbij de aandacht uitgaan naar de organisatorische, juridische, personele, financiële en administratie alsmede communicatieve aspecten. Verder zal een plan 2010-2013 worden opgesteld waarin zicht wordt geboden op de toekomstige ontwikkeling van de leerwerkbedrijven.

In de uitvoering van draaiboek wordt de onderwijs- en hulpverleningscomponent inhoudelijk en procesmatig ongemoeid gelaten. Voor de onderwijs volgende jongeren, de leerwerkmeesters en de hulpverleners mag – zo is onze doelstelling – het veranderproces nauwelijks opvallen. Het draaiboek wordt uitgevoerd nadat deze door alle betrokken partijen in gezamenlijkheid is vastgesteld.

7. Bijlagen

- Overzicht van overgedragen en nog over te dragen projecten.

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

Overzicht lokale Haarlemse projecten die door BJZ zijn/worden afgestoten.

Projectnaam	Overgedragen aan	Datum overdracht
1. Opvoedingsondersteuning	Centrum voor Jeugd en Gezin	01-02-2008
2. In Balans	B&A Realisatiegroep	01-07-2008
3. Coördinatie vangnet jeugd	GGD	02-02-2009
4. School Maatschappelijk Werk VO	Scholen/besturen	01-01-2009
5. Overlastinterventie	Stichting Streetcornerwork	01-01-2009
6. Nieuwe Kansen	Kontext	01-10-2009
7. Hellend Pad	Kontext	01-10-2009
8. Leerwerkbedrijven	Besluit overdracht gepland in 1 ^e kwartaal 2010	
9. Project Integrale aanpak schooluitval	Start onderzoek gepland in 1 ^e kwartaal 2010	
10. Allochtone mentorenteam	Start onderzoek gepland in 1 ^e kwartaal 2010	

1. Opvoedingsondersteuning

De Opvoedwinkel is begin 2008 opgeheven. De taken die de Opvoedwinkel uitvoerde zijn conform de gemaakte afspraken met de gemeente Haarlem integraal onderdeel geworden van het Centrum voor Jeugd en Gezin.

2. In Balans

Het project In Balans is overgenomen door B&A-realisatiegroep. In Balans is gericht op Haarlemse, allochtone jongeren, van 16-23 jaar, die niet meer of gedeeltelijk leerplichtig zijn. Deze jongeren krijgen een intensieve en fasegewijze begeleiding naar een beroepsgerichte opleiding, een re-integratietraject of een activeringstraject. Er is veel aandacht voor maatschappelijke en (soms) psychosociale begeleiding.

3. Coördinatie Vangnet Jeugd

De coördinatie van het project Vangnet jeugd is overgedragen aan de GGD. Bureau Jeugdzorg participeert wel nog in de uitvoering. Dit project richt zich op zorgmijdende gezinnen met kinderen waarbij de veiligheid van kinderen in geding is. Signalen komen binnen via de GGD (vangnet en advies = centrale meldpunt voor professionals). Samenwerking met MEE, GGD, JGGZ 0-4, Jeugdriagg t/m 23jaar en de Brijder.

4. Schoolmaatschappelijk werk

Met de scholen LJC2Oost, ROC Nova T&T en de Rebound Voorziening Time-out is overeengekomen dat zij met ingang van 1 januari 2009 het schoolmaatschappelijk werk bij een andere lokale aanbieder gaan inkopen dan wel in eigen beheer gaan regelen. De schoolmaatschappelijk werker van Bureau Jeugdzorg is met ingang van 2009 in dienst getreden bij het ROC Novacollege.

5. Overlast Interventie

Het project Overlast Interventie is overgenomen door Stichting Streetcornerwork te Amsterdam. Belangrijke redenen hiervoor zijn: de uitgebreide ervaring met de aanpak van jongeren die overlast veroorzaken en nauw gaan samenwerken met de stadsdeelorganisaties/het welzijnswerk in Haarlem.

6 en 7 Nieuwe Kansen en Hellend Pad

Per 1 september 2009 is de uitvoering van de projecten Nieuwe Kansen en Hellend Pad opgedragen aan Kontext. De projecten zijn inclusief personeel van BJZ aan Kontext overgedragen.

De projecten richten zich op risicojongeren. Om verder afglijden te voorkomen en te werken aan positief toekomstperspectief richten de medewerkers van de projecten zich op het (intensief) begeleiden bij scholing, (vinden van) werk, vrijetijdsbesteding, schuldsanering, huisvesting en bijvoorbeeld het opbouwen van een netwerk.

9 en 10 Integrale Aanpak Schooluitval en Allochtone Mentorenteam

Inzet van BJZ is om de projecten Integrale Aanpak Schooluitval en Allochtone Mentorenteam in 2010 te beëindigen. In de eerste helft van 2010 zal – mede in relatie tot het doorvoeren van wettelijke aanpassingen in de zorgstructuur van het onderwijsveld – de noodzaak van het voortbestaan van de projecten in deze vorm, en de taak en rol die zij hebben binnen de nieuwe te vormen zorgstructuur nader worden onderzocht. Ook de (wijze van) financiering is onderdeel van het onderzoek.